



РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ  
МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА

гр. София, бул. "Александър Стамболийски", № 17, тел.: 02/ 9400900; факс: 02/ 9818145;  
дежурен тел.: 02/ 9879551; e-mail: info@mc.government.bg, URL: www.mc.government.bg

Рег. №... 33-00-320/ 07-08- 2018

**УВЕДОМЛЕНИЕ по чл. 66 от АПК**

На основание чл. 66 от Административнопроцесуалния кодекс, Министерство на културата уведомява заинтересованите лица, че във връзка с предложение от директора на Националния институт за недвижимо културно наследство (НИНКН) открива производство по издаване на общ административен акт за: **предоставяне на статут на църква „Св. Димитър“**, УПИ П-243, кв. 17 и част от имот с пл. № 244 от кв. 17, с. Червен, общ. Иваново, обл. Русе, с класификация на архитектурно-строителна и художествена недвижима културна ценност от „Възраждането“ с категория „местно значение“.

**Мотиви за издаване на акта:**

С писмо от НИНКН с вх. № 33-00-320/27.04.2018 г. за обекта е предложен статут със следните МОТИВИ:

Храм „Св. Димитър“ с. Червен има високи индивидуални качества като представител на православните храмове, строени през Късното Възраждане. Културно-историческата стойност е висока, като храмът е играл решителна роля за запазване на православния елемент в региона. Функцията му като храм не е променяна през годините.

Храмът въздейства с нежните и плавни извивки. Впечатление прави детайлно обработената каменна зидария, съчетаваща конвексно-конкавни фризове, декоративни обработени колони, допълвани от железните решетки по прозорците. Камбанарията въздейства монументално с прецизния си каменен градеж. Храмът и камбанарията са образец за майсторско боравене с камъка като строителен материал и средство за постигане на богат пластично-художествен образ.

Интериорът е богат в обемно-пространствено отношение и въздейства със своите пропорции и заоблени форми. Всички елементи са хармонично съчетани и въздействат единно.

С изключение на царските двери и стенописът от свода на наоса, до нас е достигнало цялостното художествено оформление на храма. Част от иконите в храма са работени от Костадин Марков Витанов, който се явява един от последните представители на Тревненската художествена школа. Неговата иконопис в храма е в духа на старата възрожденска традиция. Цокълните икони от иконостаса са работени от Йонко Поп Димитров. Макар че фигурите не са представени в дълбочина, при трактовката на образите не са напълно реалистични, в неговите работи се усеща навлизането на академичната живопис. Любопитно е, че образите в четирите икони в проскинитария на емпорията на храма почти напълно копират едноименните икони от царския ред на иконостаса.

Въпреки че първоначалната концепция на храма е частично изменена, има достатъчно данни за обратимост на повечето негативни намеси през годините като зазидания екзонартекс, коминното тяло, релсите на обтегачите, скритата каменна настилка в наоса и др.

Непосредствената среда на обекта благоприятства експонирането му и е наситена с елементи, които освен индивидуални естетически стойности, въздействат единно с храма. Налице са два каменни свещника, които със своята обработка и декорация притежават високи художествени качества. По-късно поставените войнишки паметници допълват историческата стойност на обекта като носител на народната памет. Те, заедно със съхранената в съседство училищна сграда, имат собствен статут на недвижими културни ценности. Каменният подпорен зид на изток, въздейства със своята добре обработена зидария, е особено важен за формирането на църковната среда.

Като цяло имотът, заедно с всички структурни елементи и съседното училище притежават висока стойност и обществена значимост.

**Предложени са следните режими за опазване на църква „Св. Димитър“, с. Червен, общ. Иваново, обл. Русе:**

**А. Териториален обхват:**

1. Териториалният обхват на НКЦ е в границите на УПИ II-243, кв. 17 от улична регулация на с. Червен, обл. Русе, утвърден със Заповед №96/27.05.1990 г., включително сградата, част от автентичното допълващо застрояване на храма, намираща се понастоящем в източната част на съседен УПИ 244, обозначена като ПС на същият регулационен план, а в опорният план на НИНКН към този фиш под № 5.

2. Териториялен обхват на охранителната зона на НКЦ: Няма необходимост от охранителна зона, тъй като устройствената среда е вече изградена, а самият имот на църквата с обширен двор и на възвишение действа като охранителна зона.

#### **Б. Предписания за опазване**

##### 1. Изисква се:

- Консервация, реставрация и експониране на храма и на елементите с архитектурна и художествена стойност: иконостас, икони, църковна утвар, железни решетки по прозорци, ковани дървени врати, железни кръстове по покрив, дървени стасидии и пр. За целта се изисква сондаж за стенописна украса в интериора на храма и сондаж за съхранена каменна настилка в наоса на храма.

- Възстановяване на заличени автентични характеристики:

- \* премахване на железна врата и зазиждания на арките в екзонартекса.

- \* подмяна на PVC дограма по прозорците с дървена, съобразена с архитектурно-художествените особености на храма.

- \* подмяна на анкериращите фасадни елементи на обтегачите с такива, съобразени с архитектурно-художествените особености на храма.

- \* премахване на коминните тела от фасадите на храма.

- Не се допуска поставянето на допълнителни предмети и аксесоари по иконостаса (икони, перденца, нова утвар, цветя, покривки, постери и пр.).

- Отоплението на храма да се извършва с уреди, които не отделят във въздуха сажди и твърди частици и не могат да увредят целостта на стенописите или други обекти с художествена стойност. При монтиране на цялостна инсталация, тя да се изпълни по начин, който не в разрез с архитектурно-художествените качества на храма и не пречи на възприемането на елементите с такава стойност.

- Палене на свещи само от чист пчелен восък.

- Консервация, реставрация и експониране на сградите в двора, двата войнишки паметника, каменен кръст, каменен ограден и подпорен зид с порта и каменно стълбище.

- Консервация и реставрация на двата каменни свещника и експонирането им на подходящо място в интериора на храма.

Всички намеси се доказват с проекти, съгласувани според действащата нормативна уредба.

##### 2. Допуска се:

- Благоустрояване на средата на храма, както и засаждане на нова растителност - характерна за района.

- Поставяне на художествено и функционално осветление в имота на храма, което не е закрепено за самия обект и не пречи на неговото свободно възприемане.
- Поставяне на ажурна метална ограда/парапет по източния подпорен зид с цел обезопасяване. Обликът и материалът да бъде съобразен с архитектурно-художествените особености на храма и автентичните железни решетки по прозорците.

Всички намеси се доказват с проекти, съгласувани според действащата нормативна уредба.

3. Препоръчва се:

- Да се извърши промяна на РП, която да предвиди връщане на отделената стопанска постройка в границите на църковния имот.

Заинтересованите лица и организации могат да участват в производството по издаване на акта, на основание чл. 69, ал. 1, т. 1 от АПК, чрез представяне на писмени предложения и възражения, които могат да влизат в Министерство на културата, в гр. София, бул. „Александър Стамболийски“ № 17 или на следния e-mail адрес: [b.nencheva@mc.government.bg](mailto:b.nencheva@mc.government.bg) в едномесечен срок, считан от датата на оповестяване на уведомлението.

Настоящото уведомление да се оповести на интернет страницата на Министерство на културата на основание чл. 66, ал. 1 от АПК.

Заинтересованите лица и организации имат право на достъп до цялата информация, съдържаща се в преписката по издаване на общия административен акт, която могат да получат в дирекция „Културно наследство, музеи и изобразителни изкуства“ в Министерство на културата, стая № 313.

ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР:



КАМЕЛИЯ ГАНЧЕВА

РАДОН-596/26.07.2018